

לא מתחשק לי להיות דתי (6)

1. המבנה שלנו:

רמח"ל, דרך ה חלק א פרק שלישי-רביעי:

ואולם להיות הדבר הזה נשלם כראוי (=שתהיה לאדם בחירה חפשית ויזכה בגלל מעשיו לשלמות), גזרה החכמה העליונה **שיהיה האדם מורכב משני הפכים**, דהיינו מנשמה שכלית וזכה, וגוף ארצי ועכור, שכל אחד מהם יטה בטבע לצדו. דהיינו: הגוף - לחומריות, והנשמה – לשכליות.
ותמצא ביניהם מלחמה: באופן שאם תגבר הנשמה - תתעלה היא ותעלה הגוף עמה.. ואם יניח האדם שינצח בו החומר - הנה ישפל הגוף ותשפל נשמתו עמו.

תניא, ליקוטי אמרים פרק א+ב

אך ביאור הענין, על פי מה שכתב הרב חיים ויטאל ז"ל בשער הקדושה (ובעץ חיים-שער נ-פרק ב), דלכל איש ישראל, אחד צדיק ואחד רשע, יש שתי נשמות, וכדכתיב: (ישעיהו נז טז): "ונשמות אני עשיתי", שהן שתי נפשות.
נפש אחת מצד הקליפה וסטרא אחרא, והיא המתלבשת בדם האדם להחיות הגוף, וכדכתיב (ויקרא יז יא): "כי נפש הברש בדם היא". וממנה באות כל המדות רעות...דהיינו, כעס וגאווה..ותאוות תענוגים..והוללות וליצנות והתפארות..ועצלות ועצבות.
ונפש השנית בישראל היא חלק אלוה ממעל ממש, כמו שכתוב: "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב, ז), ו"אתה נפחתה ביי" (ברכת אלהי נשמה).

אורות הקודש, ח"ג – "שניות הנפשות והרוחות" - עמ' קלה

אין לשער גודל ערכה של הידיעה הרזית, בדבר שתי נפשות, הקדושה והטמאה, אשר לאדם, ואיך שכל אחת שואפת להגדיל ממשלתה, בגויה האנושית.
 כי רק בהבנה זו נוכל להביט אל מסתרי הנפש, ולהבין עלילות בני אדם.
והחכמה המוסרית על ידי הכרה זו תוכל בבטחה לנהל את מעשיה, באין דרך של סתירות.

2. מה עושים עם הבנה זו :**רמח"ל, דרך ה חלק א פרק שלישי-רביעי:**

ובהיות שגזר האדון, ברוך הוא, שהרכבה זו של גוף האדם ונשמתו לא תיפרד מעולם - הנה מוכרח שתשתדל הנשמה ותתחזק, ותהיה הולכת ומחלשת את כוח חושך החומריות, עד שישאר הגוף בלתי חשוך, ואז יוכל להתעלות הוא עמה וליאור באור העליון, תחת מה שהייתה מתחשכת ונשפלת היא עמו בתחילה... ואמנם בזה צריך שישים השתדלותו, לחזק את נשמתו נגד כוח חומריו, ולהיטיב את מצבו, להעלות עצמו מעילוי עד השיעור הראוי לו..

והנה גזרה החכמה העליונה, שהעושה אותם העניינים שציווה - דהיינו כלל כל המצוות כולן.. יהיה מתקרב על ידו מדרגה מה, ממדרגות הקורבה אליו יתברך, ותגיע לו על ידי זה מדרגה מה ממדרגות הארת פניו, כפי הקורבה שנתקרב לו..

והפך זה העבירות - כל מעשה מהן שיעשה האדם ח"ו, הנה יתרחק על ידו ממנו יתברך מדרגה מה, ויתוסף עליו על ידי זה מדרגה ממדרגות העלם הארתו, יתברך, והסתר פניו. ...ואמנם אמצעי אחד נתן לנו האל יתברך, שמדרגתו למעלה מכל שאר האמצעיים המקרבים האדם אליו, והוא תלמוד התורה.

אורות הקודש ח"ג – "שתי הנפשות" - עמ' רלה

הלימוד שהאדם הוא יציר מורכב ברוחניותו, משתי נפשות, נפש טובה אלהית, ונפש רעה בהמית, הוא אחד מהיסודות היותר נכבדים להארת הדרך של ההבנה האנושית במהות הנפש, והשביל היותר סלול לדרך החיים המוסריים השלמים.

האדם יוכל למצא קורת רוח תמידי על ידי זה, בין בשעת שלותו, בין בשעת יסוריו :

כשהטובה מתרחבת - הרי הוא מקשר את רעיונו בהנפש האלהית, להרחיבה להרימה ולחזקה. וכשהמצוקה מתגברת - הוא משים פנים אל הנפש הרעה הבהמית, לצחצח את זוהמתה, לשמח במה שהיא מתיסרת ועל ידי זה מטהרת...